

Các anh lớp 58 "tiên khởi".

65 NĂM LỚP 58 "TIÊN KHỞI"

Hoàng châu 60

Lớp 58 là lớp đầu tiên của TCV Sao Biển tại Thanh Hải, Nha Trang. Gọi là lớp đầu tiên vì TCV lần đầu tiếp nhận các chủng sinh từ Khánh Hòa, Ninh Thuận và Bình Thuận về tu học và vì đây nhà chính của TCV đã được xây xong. Tất nhiên các anh lớp trên từ Chủng viện Làng Sông, Qui Nhơn và từ TGM 22 Duy Tân, Nha Trang cũng chuyển về đây học tiếp. Giáo phận Nha Trang được tách ra từ Quy Nhơn năm 1957. Giám Mục đầu tiên là ĐC Marcelo Piquet.

Năm 1960, chúng tôi nhập lớp Huitième Chủng viện, các anh đang học lớp Sixième và vừa tiếp nhận anh Đoàn Sĩ Thực lớp 59 nhảy lên. Vì chỉ biết các anh từ năm 1960 trở về sau, nên xin phép viết về các anh ở hai giai đoạn chú trung và lớn.

Niên khóa này, cha P. Jeanningros (Cố Vị) làm bề trên thay cha Jos. Clause (Cố Hồng). Ban giáo sư, ngoài hai vị cựu và tân bề trên, còn các cha MEP như cha Mollard làm quản lý, cha Lagrange, cha Nédélec, cha Larroque, cha Hirigoyen. Các cha Việt Nam gồm có cha Mai Khắc Cảnh, phụ trách y tế, cha Nguyễn Quang Sách, cha Nguyễn Hữu Ban và thầy Trương Trãi làm giám thị. Các anh lớp 58 trở lên ngủ và học bên dãy chú trung. Dãy nhà bên kia (chú lớn) còn dang dở chưa xây xong...

Giai đoạn chú trung

Đối với lớp Huitième 60 chúng tôi, các anh 58 trở lên đúng là những bậc đàn anh đáng kính, không những xét về hình thể vóc dáng mà còn về kiến thức, về đạo mạo nữa. Thật sự chúng tôi chỉ biết ‘kinh nhi viễn chi’, không dám đến gần trừ những anh em gốc Hộ Diêm như Lê Đưa, Nguyễn Hữu Sơn, Nguyễn Quới và các anh Nguyễn Văn Lộc, Nguyễn Ngọc Mỹ, Nguyễn Văn Nước, Nguyễn Ngọc Tiên và Nguyễn Đình Thục. Vào lớp 8 năm đó mới 11 tuổi, tuy không nhớ nhà vì cũng đã xa nhà đi học rồi như năm ngoái Nguyễn Quang Vinh 61 đã đề cập, nhưng vẫn cảm thấy sợ sệt và bỏ ngõ. Cũng may, Hộ Diêm được hai người: bản thân và Lê Thanh Nhơn, người bạn cùng lớp ba năm xưa và Nguyễn Thành Thống, quê Cà Đú vừa mới

quen khi về học chung lớp nhì trường tiểu học Hộ Diêm hai tháng cuối trước khi thi vào chủng viện. An phận với tư cách ‘người mới’ lớp nhỏ nhất, nên không dám đến gần các anh sư huynh lớp trên là đúng rồi. Chính vì lý do này nên ít biết về các anh 58 đang học và ở bên dãy chú trung. Chỉ biết hàng tháng các anh tụ họp về phòng étude nhỏ để nghe đọc bảng điểm học tập, nghe đọc tên thành tích của các anh học giỏi, đứng nhứt nhì lớp mà thôi. Cũng ít khi quan tâm vì chẳng biết ai, chỉ chờ đợi đến lớp của mình, lớp cuối cùng được xướng tên. Sau đó chạy ra xem bảng thành tích anh em đứng nhứt, nhì, ba và đạo đức các lớp treo ở hai cột chính giữa khu nhà, đối diện con đường giữa hai hàng thông, ranh giới giữa chú Trung và nhỏ. Vẫn còn nhớ những anh học giỏi thường được xướng tên như Nguyễn Chung, Tống Việt Minh, Đoàn Sĩ Thực, v.v. và những anh hạnh kiểm tốt như Nguyễn Luân, Lê Văn Trí, Nguyễn Bình An, v.v. Ngoài ra cũng chẳng biết gì thêm về các anh 58 trong giai đoạn này. Riêng các anh quê gốc Hộ Diêm: khi đó chưa có nhà thờ Thủy Lợi, chúng tôi ở Xóm Mới, đầu phía bắc và cách nhà thờ Hộ Diêm gần cả cây số. Về hè chúng tôi đều đi lễ sáng và đọc kinh chiều mỗi ngày. Xóm Mới chúng tôi, anh em đi tu chỉ dưới con số mười; đứng đầu có anh Nguyễn Hữu Sơn 58, bản thân 60, Huỳnh Ngọc Phương 63 và các anh chị em các dòng khác như Trần Thị Bình

(Sr Hoàng Vy), Khiết Tâm, Huỳnh Thị Ngọc Sang, MTG Qui Nhơn, Nguyễn Hữu Song, Giuse, sáng chiều hú nhau lập thành nhóm đi lễ buổi sáng lúc 4g và đi đọc kinh chiều lúc 17g. Tất nhiên đi bộ, sau này có xe đạp nên ít tập trung hơn. Có hôm cùng đạp xe đi đọc kinh tối, dọc theo đường quốc lộ, lỗ đau bụng, dừng xe nhảy xuống bờ ruộng giữa hai hàng lúa trở hoặc chín để giải quyết nhanh. Thật thơ mộng và mát mẻ! Người còn lại đứng chờ trên đường trông chừng xe luôn. Đôi khi gặp bác nông dân đi theo nước ruộng về, đỏ mặt nhưng rồi mọi sự bình thường vì bác chẳng lấy gì quan tâm: chuyện thường ngày của xứ Hộ mà!

Đến khi lên lớp Septième, các anh 58 học Cinquième, bản thân bắt đầu biết các anh nhiều hơn. Chẳng hạn anh em gốc Ba Làng thường tụ họp với nhau bên cạnh anh Nguyễn Bình An chuyện trò sau bữa ăn tối trước khi vào nhà nguyện đọc kinh tối như Nguyễn Văn Hiệu, Nguyễn Trọng Tôn, Nguyễn Minh Châu, Nguyễn Chí Linh, Trần Khánh Thành và về phòng étude chung làm bài, chuẩn bị bài học cho những lớp học ngày hôm sau. Anh em gốc Hộ Diêm cũng thế, v.v.

Trong giai đoạn này, trong các giờ travaux manuels hằng ngày thường các anh lo xách nước tưới dưa mới vừa trồng dặm thêm ven hàng rào bờ biển, nhất là bên dãy nhà của chú lớn sắp được xây xong.

Giai đoạn chú lớn

Năm 1962, dãy nhà mới gần như đã được xây xong, lớp 60 lên chú trung thì các anh 58 học Quatrième và chuyển sang bên dãy chú lớn. Thế là chủng viện có ba chi đoàn: chi đoàn lớn, trung và nhỏ. Đến khi chúng tôi lên Cinquième, các anh đang học Troisième, và chuẩn bị thi Brevet. Nói về các chú đi thi Brevet, các lớp đàn anh trên lớp 58, hầu như thi đậu rất ít; ví dụ như lớp Phan Đình Tạc, chỉ có các anh Nguyễn Chung, Phan Đình Tạc đậu và năm sau được gọi vào Phan-xi-cô Thủ Đức học Seconde. Các anh khác học lại năm sau thi tiếp cùng với lớp anh Nguyễn Hoan, Tống Viết Minh, Nguyễn Văn Nghi, Nguyễn Mùi. Jos Và JB Nguyễn Văn Thành, Nguyễn Hữu Mùi, Nguyễn Ngọc Mỹ, v.v. Nhưng rồi số các anh thi đậu cũng rất còn khiêm tốn. Năm lớp 58 đi thi thì khá hơn, Số anh đậu dần dần tăng và đông hơn, nhưng chưa đạt 100%. Lớp 59 mới là lớp đậu 100%. Năm 65, lớp 58 hai anh Phạm Ngọc Phi Và Đoàn Sĩ Thục được gọi lên Adran học Première và Terminale chuẩn bị thi Bac I và II, trú tại CV Kontum (Soyer) và cùng đi học tại Adran cùng với các anh Kontum, Các anh khác học Première tại Sao Biển và cuối năm mặc áo dòng đi giúp xú.

Khi các anh còn học Seconde tại Sao Biển lúc đó đúng là thời ‘vàng son’ của phong trào thể thao tại Tiểu chủng viện. Và năm 64 này, nhiều

biến cố đã xảy ra tại chủng viện thân yêu của chúng ta và cũng là lúc anh em 60 rất thân và biết rất rõ về các anh.

Năm 64, các cha MEP nhường ban Giám đốc cho các cha bản địa đảm trách. Cha Jos Nguyễn Công Nghị làm Bề Trên, cha B. Nguyễn Công Phú làm quản lý kiêm Giám luật. Cha J.B. Lê Xuân Hoa được tăng cường về dạy Việt văn cho các chú. Bộ áo dài truyền thống được thay thế bằng bộ âu phục quần tây trắng áo sơ mi trắng. Chính cha quản lý đã mời thợ may từ Nha Trang qua đo may cho từng chú một. Những tấm hình với bộ đồng phục trắng này được chụp cho từng lớp một. Thế là hết những hình bản đồ muối đóng trên lưng áo dài đen của các chú làm biếng giặt. Phong trào thể thao như thao tác diễn hành một hai, các môn bóng rổ, bóng đá, bóng chuyền được phát huy tối đa. Những bộ áo thể thao sọc xanh trắng cho bóng đá và áo maillot in số cho bóng rổ và bóng chuyền được sắm cho các chú. Trong năm này, thường có những buổi giao hữu bóng đá với trường HSQ Đồng Đế, các anh em Giuse và Lasan. Vẫn nhớ anh Phúc 58, thủ môn bắt gôn như Rạng và những cầu thủ bóng đá hay như Nguyễn Đình Thục, Nguyễn Ngọc Tiên, Nguyễn Văn Nước, Nguyễn Hữu Sơn, Nguyễn Công Luân, Trương Ngọc Trực, Nguyễn Văn Tý và các anh em Raglay Đin, Kêu, Pho của lớp 60. Vẫn nhớ hai đội bóng rổ A và B của chủng viện

lúc bấy giờ do các anh 58 và 60 chủ chốt. Vẫn nhớ đại hội thể thao trong các lớp chia theo từng chi đoàn năm 64 mà hình ảnh và hồi ký trong TTSB đã nhắc đến. Vẫn nhớ những trận thư hùng bóng rổ với anh em Lasan và Giuse, cả hai đội. Đối với anh em Giuse và Lasan, Sao Biển lúc nào cũng thắng về bóng đá; nhưng về bóng rổ, chúng ta ít khi thắng được Lasan, may ra đội B thỉnh thoảng có lần đánh bại họ. Vẫn nhớ những tranh chấp giữa hai đội về từ “mal élevé” nghĩa đen ‘không cao lắm’, nghĩa bóng ‘không giáo dục, không văn minh’ giữa hai đội bóng đá Sao Biển và Lasan tại sân banh Hòn Chông, xem xảy ra ấu đả năm nào. Vẫn nhớ cha Hirigoyen (Cố Hương) lúc nào cũng đi xem và cổ vũ cho đội bóng rổ B thi đấu với đội B Lasan, lúc nào cũng động viên thêm tinh thần cho các chú cùng với âm nhạc khi thi đấu.

Năm 64 có sự cố gây chấn động trong chủng viện: va chạm giữa thầy giám thị và một anh lớp 58 làm xáo động cuộc sống nội bộ trong một thời gian ngắn và bình thường hóa mau sau đó. Các anh lớp 58 học hết năm Première và hè năm 66 mặc áo dòng đi giúp xử trừ hai anh Phạm Ngọc Phi Và Đoàn Sĩ Thực học Terminale tại Adran.

Nét đặc biệt

Chỉ tóm lại trong hai từ: “rất ngẫu”. Lớp 58 có

những anh rất phương phi như Trương Phi, Trục đít bụi, nhưng cũng có người ẻo lả như Lạc Bà Vải, xương ốm cao đạo đức như Nguyễn Bình An, vẻ ‘đại ca’ như Nguyễn Hữu Sơn và Nguyễn Văn Tý, lùn như Nguyễn công Luận, Đoàn Sĩ Thục. Tất cả tạo nên thành một bức tranh đủ màu sắc.

Tất nhiên như đã nói ở trên, lớp có nhiều nhân tài về thể thao như đội hình chính của bóng rổ: Trọng - Thục - Tý - Trục - Sơn luôn quen với đội hình chính của lớp 60: Cường - Phước - Hoàng - Nhơn - Trinh. Còn bóng đá, tuy không đủ số cho một đội bóng của lớp, nhưng đã đóng góp nhiều cầu thủ cho đội bóng đá của trường.

Về văn hóa, lớp đầu tiên đậu BEPC khá đông. Về sau khi xuất ra, tiếp tục học ở trường ngoài, đi sĩ quan quân đội và rất thành công trong đời quân ngũ. Lớp góp phần cho Giáo hội được 4 linh mục: Cha Augustino Nguyễn Văn Lạc, Linh mục tiên khởi của TCV Sao Biển, chịu chức vào mùa hè năm 73; cha Giuse Nguyễn Bình An, cha Joach. Đoàn Sĩ Thục và cha P. Phạm Ngọc Phi. Cha Thục phụ trách các thầy lớp 69-70 và Lâm Bích. Cha Phi sau làm giám đốc ĐCV Sao Biển trước khi về hưu cách đây một vài năm.

Hiện giờ các cha đã về hưu, những anh khác cũng đã già yếu, bị tai biến nằm một chỗ như anh Nguyễn Văn Giệm, anh Văn Lập ở Tầm Hưng. Ba anh ở nước ngoài là anh Trương Ngọc Trục,

Nguyễn Hữu Sơn và Nguyễn Văn Tý. Anh Nguyễn Hữu Sơn khá im hơi lặng tiếng từ lâu. Riêng anh Tý và Trúc Hà Dừa năm mừng 60 năm TCV có về tham dự và bản thân đã thân mật gặp gỡ chuyện vãn rất thân tình. Trông các anh vẫn còn khỏe và trẻ trung: mừng cho các anh! Đặc biệt, lớp có anh Nhị Bói, trước khi mất rất xông xáo, có mặt trong các kỳ họp mặt anh em từ Nha Trang, Phan Rang, Phan Thiết đến Long Khánh, Sài Gòn và cả Bà Rịa nữa. Đi đâu anh cũng đem lại nụ cười đến cho mọi người, nhất là từ ‘sơn trạch’ khi cầm cốc rượu mời anh em. Nhiều giai thoại về anh khi còn ở Chung viện: chuyên viên lột vỏ dừa bằng miệng, tay săn chim làm tổ trên bông gió cửa sổ phòng ngủ, chim con đâu chẳng thấy chỉ thấy chim anh ở trong quần... được nhắc đến mỗi khi anh em gặp nhau. Rất hài hước khi nói đến chuyện súng hết đạn và mặc dù bà xã đã mất từ lâu, để lại cho anh cả bầy con khá đông, làm gà trống nuôi con; một mình một con ngựa sắt 67 dong ruổi đường xa Nha Trang-Phan Rang, đôi khi còn đèo thêm anh Nguyễn Văn Hoa, Phước An vào Phan thiết thăm anh em cùng lớp và đồng môn. Cũng may con cái giờ cũng đã lớn khôn lập gia thất gần hết trước khi anh mất... Phần lớn các anh 58 khác đều đã ra người thiên cổ do chiến tranh và bệnh tật...

Năm nay viết về 65 năm của các anh, hòa chung với sự kiện mừng 65 năm TCV Sao Biển và với tình

đồng môn, con cùng một Mẹ Sao Biển, bản thân rất nể và kính trọng các anh mặc dù chỉ cách nhau hai lớp, các anh là những ‘bậc tiền bối’ luôn gây ấn tượng và có nhiều kỷ ức trong lòng cá nhân cũng như những anh em khác. Kính chúc các anh trong tuổi xế chiều, dù trong nhà hưu dưỡng hay còn sống tại gia đình, luôn được nhiều hồng ân Chúa ban và qua lời bầu cử của Mẹ chúng ta, các anh vui hưởng tuổi già trong ân phúc, xứng danh là cựu chủng sinh Sao Biển đã một thời cùng sống dưới mái trường thân yêu của Mẹ.